

Przedmiotowe Zasady Oceniania z religii dla klasy czwartej szkoły podstawowej

Przedmiotowe Zasady Oceniania z religii zostały opracowane na podstawie Programu nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach zatwierdzonego przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski w Częstochowie w dniu 19 września 2018 roku.

Przedmiotowe Zasady Oceniania z religii są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 roku w sprawie oceniania, klasyfikowania oraz promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 373).

Na *Przedmiotowe Zasady Oceniania z religii* składają się:

1. Cele oceniania.
2. Zasady oceniania.
3. Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie.
4. Wymagania programowe i kryteria oceniania osiągnięć uczniów.
5. Przewidywane osiągnięcia uczniów.

Ad. 1. Cele oceniania

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Wspieranie rozwoju ucznia przez diagnozowanie jego osiągnięć w odniesieniu do wymagań edukacyjnych przewidzianych w programie nauczania.
3. Dostarczenie uczniom, rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, osiągnięciach oraz trudnościach ucznia.
4. Motywowanie uczniów do samodzielnego uczenia się.
5. Zainteresowanie uczniów przesłaniem Bożym i otwarciem na Boga.

Ad. 2. Zasady oceniania

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych z religii wynikających z realizowanego programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów.
2. Oceny bieżące wyrażone są w stopniach w skali 1–6.
3. Uczeń jest zobowiązany do noszenia podręcznika z zeszytem ćwiczeń. Wykonywanie ćwiczeń podlega ocenie.
4. Ocenie podlegają zadania domowe.
5. Uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum trzy oceny bieżące. Każda ocena jest jawna i wystawiona według ustalonych kryteriów.
6. W przypadku nieobecności z przyczyn losowych uczeń ma obowiązek uzupełnić braki w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły.
7. W przypadku trudności w opanowaniu materiału uczeń ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela.
8. Uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe.
9. Jeżeli uczeń opuścił 50% lub więcej jednostek lekcyjnych i brak jest podstaw do wystawienia mu oceny, wówczas nie jest on klasyfikowany. Procedurę dopuszczenia do egzaminu klasyfikacyjnego i jego przeprowadzenia regulują przepisy zawarte w *Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania*.
10. Na cztery tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia, jego rodziców i wychowawcę o przewidywanej ocenie – szczególnie o ocenie niedostatecznej. Za pisemne poinformowanie rodziców odpowiada wychowawca.
11. Kryteria oceniania muszą być zgodne z *Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania*.

Ad. 3. Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie

1. Formy ustne:

- odpowiedzi ustne;
- opowiadania odtwórcze i twórcze;
- dialog.

2. Formy pisemne:

- zadania domowe;

- ćwiczenia wykonane na lekcji.

3. Formy praktyczne:

- działania wynikające z celów lekcji;
- aktywność ucznia na lekcji;
- praca w grupach.

Uczeń ma obowiązek:

- wykonywać ćwiczenia;
- poprawić ocenę niedostateczną.

Dodatkowo uczeń może:

- za udział w konkursach religijnych organizowanych na terenie szkoły i parafii, za przejście do wyższych etapów konkursów diecezjalnych czy ogólnopolskich, oraz za otrzymanie wyróżnień lub zajęcie miejsc otrzymać ocenę celującą: bieżącą, śródroczną lub roczną.

Ad. 4. Sposoby dostosowania warunków sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Katecheci dostosowują wymagania do indywidualnych możliwości ucznia, uwzględniając opinie i orzeczenia wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Przy stwierdzonych rodzajach dysfunkcji:

1. W przypadku dysortografii:

- błędy ortograficzne nie mają wpływu na ocenę pracy pisemnej.

2. W przypadku dysgrafii:

- nie ocenia się estetyki pisma w zeszycie przedmiotowym oraz na testach i kartkówkach;
- uczeń ma prawo przeczytania nauczycielowi treści pracy pisemnej, gdy ten ma trudności z jej odczytaniem;
- uczeń z głęboką dysgrafią może zdać sprawdzian w formie odpowiedzi ustnej.

3. W przypadku dysleksji:

- zachęcanie uczniów do czytania krótkich tekstów;
- wydłużanie czasu pracy;
- ograniczenie ilości ćwiczeń wykonywanych w czasie zajęć.

Ad. 5. Wymagania programowe i kryteria oceniania osiągnięć uczniów

I. PODSTAWOWE:

Na ocenę celującą uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą;
- posiada i potrafi zaprezentować wiedzę i umiejętności, które są efektem samodzielnej pracy oraz wynikają z indywidualnych zainteresowań;
- jest bardzo aktywny na lekcji;
- wykonuje zadane prace i ćwiczenia, przynosi niezbędne pomoce;
- posiada i starannie na bieżąco prowadzi zeszyt ćwiczeń/zeszyt przedmiotowy;
- osiąga sukcesy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach religijnych.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- posiada pełny zakres wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania;
- sprawnie posługuje się nabytymi umiejętnościami, jest zawsze przygotowany i bardzo aktywny na lekcji;
- posiada i starannie na bieżąco prowadzi zeszyt ćwiczeń/zeszyt przedmiotowy;
- przynosi niezbędne pomoce;
- bierze aktywny udział w konkursach religijnych organizowanych na terenie szkoły, parafii, miejscowości.

Na ocenę dobrą uczeń:

- opanował większość wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania oraz potrafi je poprawnie zaprezentować;
- posiada i prowadzi na bieżąco zeszyt ćwiczeń/zeszyt przedmiotowy;
- jest przygotowany do katechezy;
- wykonuje systematycznie zadane prace i ćwiczenia;

- posiada wiedzę i umiejętności pozwalające na samodzielną pracę, jest aktywny na lekcji.

Na ocenę dostateczną uczeń:

- posiada wiedzę i umiejętności niezbędne na danym etapie nauki, pozwalające na rozumienie podstawowych zagadnień;
- potrafi wyrywkowo stosować wiedzę, proste zagadnienia przedstawia, korzystając z pomocy nauczyciela, ma braki w wiadomościach;
- uzupełnia zeszyt ćwiczeń/zeszyt przedmiotowy;
- wykonuje zadane prace i przynosi niezbędne pomoce (np. podręcznik);
- nie wykazuje większego zainteresowania przedmiotem.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- posiada minimalną wiedzę i umiejętności przewidziane w programie nauczania;
- ma braki w wiedzy i umiejętnościach religijnych, które nie uniemożliwiają mu czynienia postępów w ciągu dalszej nauki;
- posiada zeszyt ćwiczeń/zeszyt przedmiotowy, który jednak jest rzadko uzupełniany;
- sporadycznie włącza się w pracę grupy;
- proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności wykonuje, korzystając z pomocy nauczyciela.

Na ocenę niedostateczną uczeń:

- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, niezbędnych do opanowania podstawowych umiejętności;
- nie prowadzi zeszytu ćwiczeń/zeszytu przedmiotowego ani nie wykonuje zadawanych prac;
- odmawia wszelkiej współpracy.

II. SZCZEGÓŁOWE:

Na ocenę celującą uczeń:

- opanował materiał przewidziany programem w stopniu bardzo dobrym;
- samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania przedmiotem;
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach religijnych;
- biegle posługuje się zdobytą wiedzą, posiada wiedzę często wykraczającą poza program nauczania klasy czwartej;
- opowiada o patronie roku – wie, kim był św. Szymon z Lipnicy i w czym warto go naśladować;
- opowiada o dzieciństwie Karola Wojtyły i o jego posłudze ministranta;
- jest wzorem i przykładem dla innych uczniów;
- posiada uzupełniony zeszyt ćwiczeń/zeszyt przedmiotowy.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- prezentuje modlitwy: *Ojcze nasz*, *Zdrowaś Maryjo*, *Aniele Boży*, *Wieczny odpoczynek*, *Akt wiary*, *Akt nadziei*, *Akt miłości*, *Akt żalu*, *Dziesięć Przykazań*, *Przykazanie miłości*, *Warunki dobrej spowiedzi*, *Przykazania kościelne*;
- opowiada o patronie klasy czwartej – św. Szymonie z Lipnicy, wskazuje, jak można naśladować jego miłość do Jezusa i bliźnich;
- wyjaśnia znaczenie katechezy w pogłębianiu więzi z Jezusem;
- opowiada o budowaniu wspólnoty;
- wymienia najważniejsze cechy przyjaźni;
- wyjaśnia, że przyjaźń z Jezusem przekłada się na budowanie pozytywnych więzi z bliźnimi;
- uzasadnia, że słuchanie słowa Bożego domaga się wprowadzania go w życie;
- uzasadnia potrzebę skupienia, wyciszenia, zrozumienia oraz uważnego słuchania słowa Bożego;
- uzasadnia, że podstawą przyjaźni z Jezusem jest wiara w Niego i zaufanie Mu;
- uzasadnia, że udział w Eucharystii jest uprzywilejowanym spotkaniem z Chrystusem;
- wyjaśnia, że przyjaźń z Jezusem umacnia się poprzez rozmowę i systematyczne spotkania z Nim (modlitwa, słuchanie słowa Bożego, udział w Eucharystii i innych sakramentach);
- wyjaśnia, na czym polega modlitwa dziękczynna, prośby, uwielbienia;
- odróżnia grzech popełniony myślą od grzechu popełnionego słowem, uczynkiem oraz zaniedbaniami;
- wyjaśnia sens praktyki pierwszych piątków miesiąca;

- opowiada o modlitwie różańcowej;
- wyjaśnia znaczenie Pisma Świętego w życiu chrześcijanina;
- wyjaśnia, kto jest autorem Pisma Świętego;
- wyjaśnia pojęcia: natchnienie biblijne, Stworzyciel, szatan, Namiot Spotkania i Arka Przymierza;
- wyjaśnia, jak korzystać z Pisma Świętego;
- wyjaśnia, że liturgia jest miejscem spotkania z Jezusem;
- wyjaśnia, że Jezusa poznaje się poprzez udział w wydarzeniach roku liturgicznego;
- wskazuje, kiedy podczas Mszy Świętej czytane jest słowo Boże;
- wyjaśnia, że Msza Święta jest ofiarą Chrystusa i naszą, więc własne trudy i cierpienia można złożyć Bogu w ofierze;
- wymienia sposoby wyrażania wdzięczności za dary Boże udzielane w sakramentach świętych i wydarzeniach roku liturgicznego;
- opowiada o dziele stworzenia świata i człowieka;
- wymienia różne dary otrzymane od Boga;
- wskazuje motywy wdzięczności i uzasadnia jej wartość wdzięczności;
- formułuje własnymi słowami prostą modlitwę wyrażającą wdzięczność Bogu za Jego miłość do ludzi;
- opowiada o przymiotach Boga;
- wymienia grzechy przeciw Bogu i bliźnim, oraz grzechy główne;
- ukazuje skutki grzechu na podstawie opowiadań o Kainie i Abla, o Noem oraz o wieży Babel;
- uzasadnia negatywne konsekwencje grzechów wobec Boga, siebie i bliźnich;
- wyjaśnia znaczenie przebaczenia udzielanego ludziom przez Boga za pośrednictwem Jezusa;
- ukazuje grzech jako zagrożenie dla człowieka i przeszkodę w budowaniu przyjaźni z Jezusem;
- opowiada o nieposłuszeństwie pierwszych ludzi;
- wyjaśnia, na podstawie historii Abrahama, Izaaka i Jakuba, czym jest wierność, posłuszeństwo i zaufanie;
- wyjaśnia, na podstawie historii Józefa, czym jest Opatrzność Boża;
- wyjaśnia, na podstawie historii niewoli narodu wybranego, dlaczego grzech jest niewolą człowieka;
- opowiada o niewystarczalności człowieka – na podstawie historii Mojżesza i wyjścia narodu wybranego z niewoli egipskiej, oraz wydarzeń na pustyni (zesłanie manny, wyprowadzenie wody ze skały, zawarcie przymierza);
- opowiada o Bożym miłosierdziu i przebaczeniu – na podstawie historii o złotym cielcu;
- wyjaśnia znaczenie przebaczenia udzielanego ludziom przez Boga – na podstawie historii o wywyższeniu węża miedzianego;
- opowiada o wierze i zaufaniu – na podstawie historii o królu Dawidzie i królowej Esterze;
- opowiada o dzieciństwie i posłudze ministranckiej Karola Wojtyły;
- ma uzupełnione ćwiczenia/zeszyt.

Na ocenę dobrą uczeń:

- prezentuje większość modlitw przewidzianych w programie nauczania;
- opowiada o patronie klasy czwartej – św. Szymonie z Lipnicy;
- wyjaśnia znaczenie katechezy;
- opowiada o budowaniu wspólnoty;
- wymienia najważniejsze cechy przyjaźni;
- wyjaśnia, że przyjaźń z Jezusem przekłada się na budowanie pozytywnych więzi z bliźnimi;
- uzasadnia potrzebę skupienia, wyciszenia, zrozumienia, uważnego słuchania słowa Bożego oraz wprowadzania go w życie;
- opowiada o przyjaźni z Jezusem;
- opowiada o Eucharystii jako uprzywilejowanemu spotkaniu z Chrystusem;
- opowiada o modlitwie dziękczynnej, prośby, uwielbienia;
- odróżnia grzech popełniony myślą od grzechu popełnionego słowem, uczynkiem oraz zaniedbaniem;
- opowiada o praktyce pierwszych piątków miesiąca i modlitwie różańcowej;
- opowiada o Piśmie Świętym w życiu chrześcijanina;

- wyjaśnia pojęcia: natchnienie biblijne, Stworzyciel, szatan, Namiot Spotkania i Arka Przymierza;
- opowiada, jak korzystać z Pisma Świętego;
- wyjaśnia, że Jezusa poznaje się poprzez udział w wydarzeniach roku liturgicznego;
- wyjaśnia, że Msza Święta jest ofiarą Chrystusa i naszą;
- wymienia sposoby wyrażania wdzięczności za dary Boże;
- opowiada o dziele stworzenia świata i człowieka;
- opowiada o przymiotach Boga;
- wymienia grzechy przeciw Bogu i bliźnim oraz grzechy główne;
- opowiada o nieposłuszeństwie pierwszych ludzi;
- ukazuje skutki grzechu na podstawie opowiadań o Kainie i Ablu, o Noem oraz o wieży Babel;
- wyjaśnia znaczenie przebaczenia udzielanego ludziom przez Boga za pośrednictwem Jezusa;
- ukazuje grzech jako zagrożenie dla człowieka i przeszkodę w budowaniu przyjaźni z Jezusem;
- wyjaśnia, na podstawie historii Abrahama, Izaaka i Jakuba, czym jest wierność, posłuszeństwo i zaufanie;
- opowiada, na podstawie historii Józefa, o Opatrzności Bożej;
- opowiada, na podstawie historii niewoli narodu wybranego, o grzechu zniewalającym człowieka.
- opowiada o niewystarczalności człowieka – na podstawie historii Mojżesza i wyjścia narodu wybranego z niewoli egipskiej oraz wydarzeń na pustyni;
- opowiada o Bożym miłosierdziu i przebaczeniu – na podstawie historii o złotym cielcu;
- opowiada o przebaczeniu – na podstawie historii o wywyższeniu węża miedzianego;
- opowiada o wierze i zaufaniu – na podstawie historii o królu Dawidzie i królowej Esterze;
- opowiada o dzieciństwie i posłudze ministranckiej Karola Wojtyły;
- ma uzupełnione ćwiczenia/zeszyt.

Na ocenę dostateczną uczeń:

- prezentuje, korzystając z pomocy nauczyciela, wybrane modlitwy przewidziane w programie nauczania;
- opowiada o patronie klasy czwartej – św. Szymonie z Lipnicy;
- opowiada o budowaniu wspólnoty;
- opowiada o przyjaźni między ludźmi i z Jezusem;
- opowiada o słowie Bożym;
- opowiada o Eucharystii;
- opowiada o modlitwie dziękczynnej, prośby, uwielbienia;
- opowiada o grzechach popełnionych słowem, uczynkiem oraz zaniedbaniem;
- opowiada o praktyce pierwszych piątków miesiąca i modlitwie różańcowej;
- opowiada o Piśmie Świętym w życiu chrześcijanina;
- wyjaśnia pojęcia: Stworzyciel, szatan, Namiot Spotkania i Arka Przymierza;
- wymienia wydarzenia roku liturgicznego;
- wymienia sposoby wyrażania wdzięczności za dary Boże;
- opowiada o dziele stworzenia świata i człowieka;
- wymienia grzechy przeciw Bogu i bliźnim;
- opowiada o nieposłuszeństwie pierwszych ludzi;
- opowiada o skutkach grzechu na podstawie opowiadań o Kainie i Ablu, o Noem i o wieży Babel;
- opowiada o historii Abrahama, Izaaka i Jakuba w kontekście wierności, posłuszeństwa i zaufania;
- opowiada o Opatrzności Bożej;
- opowiada o niewystarczalności człowieka – na podstawie historii Mojżesza i wyjścia narodu wybranego z niewoli egipskiej, oraz wydarzeń na pustyni;
- opowiada o przebaczeniu – na podstawie historii o wywyższeniu węża miedzianego;
- opowiada o wierze i zaufaniu – na podstawie historii o królu Dawidzie i królowej Esterze;
- opowiada o dzieciństwie i posłudze ministranckiej Karola Wojtyły;
- posiada uzupełniony zeszyt ćwiczeń/zeszyt, w którym są liczne braki.

Na ocenę dopuszczającą uczeń, korzystając z pomocy nauczyciela:

- prezentuje wybrane modlitwy przewidziane w programie nauczania;
- opowiada o patronie klasy czwartej – św. Szymonie z Lipnicy;
- opowiada o wspólnotocie;
- opowiada o przyjaźni między ludźmi i z Jezusem;
- opowiada o Eucharystii i słowie Bożym;
- opowiada o modlitwie;
- opowiada o grzechach;
- opowiada o Piśmie Świętym;
- wyjaśnia pojęcia: Stworzyciel, szatan;
- opowiada o wydarzeniach roku liturgicznego;
- opowiada o dziele stworzenia świata i człowieka;
- wymienia grzechy przeciw Bogu i bliźnim;
- opowiada o Kainie i Ablu, o Noem i o wieży Babel;
- opowiada o historii Abrahama, Izaaka i Jakuba;
- opowiada o niewystarczalności człowieka – na podstawie historii Mojżesza i wyjścia narodu wybranego z niewoli egipskiej, oraz wydarzeń na pustyni;
- opowiada o przebaczeniu – na podstawie historii o wywyższeniu węża miedzianego;
- opowiada o królu Dawidzie i królowej Esterze;
- opowiada o posłudze ministranckiej Karola Wojtyły;
- posiada uzupełniony zeszyt ćwiczeń/zeszyt, w którym są liczne braki.

Na ocenę niedostateczną uczeń:

- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.